1849.

No. 7.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 23 JANUARIJ.

DE GOUVERNEUR van *Friesland*,

Brengt, bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de Kohieren van de Grondbelasting op de Gebouwde en Ongebouwde Eigendommen voor het dienstjaar 1849, van de Gemeenten *Leeuwarden*, *Harlingen*, *Dockum*, *Jelsum*, *Wirdum*, *Huizum*, *Hijum*, *Berlikum*, *Dronrijp*, *Beetgum*, *Deinum*, *Holwerd*, *Nes*, *Ferwerd*, *Marrum*, *Ballum*, *Nes op Ameland*, *Schiermonnikoog*, *Jorwerd*, *Oostermierum*, *Grouw*, *Warga* en *Roordahuizum*, zijn gearresteerd en ter invordering afgezonden en dat de reclames tegen de aanslagen voor die enkele gevallen, in welke dezelve mogten kunnen plaats vinden, met de vereischte bijlagen voorzien, zullen behooren te worden ingediend, binnen *drie* maanden na de afkondiging van de Kohieren bij den Controleur van de Directe Belastingen en het Kadaster, den Heer *J. J. de Jongh*, te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, den 19 Januarij 1849.

De Gouverneur,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 19 Januarij 1849, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,70.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 135,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . .	- 135,00.

Leeuwarden, den 20 Januarij 1849.

De Gouverneur van Friesland,
VAN PANHUIJS.

Ministerie van Financien. - Domeinen.
VERKOOPING VAN HAKHOUT.

De Ontvanger der Registratie en Domeinen te *Heerenveen*, zal op Zaturdag den 27 Januarij 1849, ten 11 ure des voormiddags, ten huize van de Weduwe *P. J. Fonk*, Logementhouderssche aldaar, en ten overstaan van den Notaris G. PEETING, in het openbaar verkoopen:

Elf perceelen, zoo *eiken* als *elzen*, *berken* en *wilgen Hakhout*, staande aan den Straatweg *van Leeuwarden naar de Overijsselsche Grenzen*, van af *de Oude Schouw* tot aan de Grensscheiding der Provincie.

De Conditien van verkoop en aanduiding der perceelen liggen ter lezing aan de opgemelde Straatweg staande Tolhuizen, zoo mede in de voornaamste Herbergen binnen deze Provincie.

De Ontvanger voornoemd,
VAN OLDEN.

LONDEN, den 19 Januarij.

Alhier is *Richard Cobden* thans wederom de man van den dag: — zijn strijd tegen het Budget is in volle werking, en op het punt, om voor de Aristocratische partij des Parlements — zij moge zich Whig, of Tory noemen — even zoo moeijelijk te worden, als de zevenjarige strijd tegen de Korenwetten, welke met eene veel geringere magt begon, dan de thans in werking zijnde beweging voor de hervorming in de Finantiën. — In Liverpool bestaat reeds eene Finantiële-hervormings-Associatie, wier takken bereids 450 leden van bestuur tellen, die geld willen voorschieten. Manchester heeft zich door eene grootsche demonstratie daaraan aangesloten.

Voor een paar dagen vond nu alhier in »Freetrade-hall," de eerste vergadering van de nieuwe vereeniging plaats; 12,000 entrée-billetten werden verkocht en meer dan 5,000 personen moesten door gebrek aan ruimte afgewezen worden. Zoo propvol als dit maal, was de Hall zelfs ten tijde van de Korenwet nooit geweest. — Dit is alzoo de aanvang van eene nieuwe periode der Engelsche Finantiën, en men kan verzekerd zijn, dat er nog hard — en misschien ook nog lang — zal gestreden worden door de geduchte league, aan wier hoofd een man staat, als *Richard Cobden*.

PARIJS, den 18 Januarij.

Aan de nat. vergadering is van wege den voorzitter eene voordragt gedaan van candidaten voor het ondervoorzitterschap der republiek. De daarop gebragte personen zijn de heeren *Boulay de la Meurthe*, *Baraguay d' Hilliers* en *Vivien*, waaruit de vergadering eene keuze zal moeten doen. — De zamenstelling der voordragt wordt door de bedaarde en onpartijdigen geprezen. Men denkt, dat de heer *Vivien* benoemd zal worden. Hij staat bekend als kundig en te goeder trouw.

De commissie der nat. vergadering voor het voorstel van *Rateau* heeft zich vrijstellig daartegen verklaard. Men verwacht als nu, dat uit de departementen eene overgroote menigte van verzoekschriften zal inkomen, in welke op de ontbinding der vergadering wordt aangedrongen.

— Uit Toulon wordt vermeld, dat de stoombooten, welker uitrusting dezer dagen is bevolen, gereed zijn. De organen van de republikeinsche partij zijn niet zeer ingenomen met het ontwerp dezer expéditie, zoo lang het niet duidelijk blijkt, in welken zin de tusschenkomst van fransche wapenen in de aangelegenheden van Italie zal worden te werk gesteld.

— In berigten uit Rome van den 9 wordt gemeld, dat het ministerie eene proclamatie heeft uitgevaardigd, waarbij het volk wordt vermaand, om op den ingeslagen weg voort te gaan, met de verzekering, dat het op het bewind kan blijven vertrouwen. Zoo verzekerd wordt, heeft de menigte deze proclamatie met den kreet van *leve het democratische bestuur* beantwoord.

FRANKFORT, den 17 Januarij.

Men verwacht dat de Rijksvergadering in hare zitting van morgen de debatten over de opperhoofdkwestie sluiten zal. De volstrekte meerderheid zal zich ongetwijfeld voor de *eenheid* verklaren, maar het is zeer twijfelachtig geworden of zich voor de *erfelijkheid* van het toekomstig keizerschap wel een genoegzaam aantal leden gezind zal betoonen. Wat den persoon betreft, aan wien de keizerlijke waardigheid zal worden opgedragen; zoo hebben zich ongeveer een dozijn der kleinere Duitsche vorsten, vele stendekamers en een groot aantal politieke vereenigingen voor den koning van Pruisen verklaard en men gelooft, dat de grootere staten zich weldra aan deze meening zullen aansluiten. Deze onderstelling berust intusschen slechts op onzekere gronden, terwijl het nog even twijfelachtig is, of de koning van Pruisen de kroon van Duitschland zonder *toestemming* van Oostenrijk op het hoofd zal durven zetten.

— Men wil weten, dat de aartshertog Rijksvoogd zijne hooge waardigheid met het einde van Februarij hoopt te kunnen nederleggen en dan naar Oostenrijk terug te keeren. Het is echter hoogst onwaarschijnlijk, dat de Rijks vergadering tegen dat tijdstip hare zending geheel zal hebben vervuld.

KEULEN, den 18 Januarij.

Naar luid der laatst bekend gemaakte statistieke opgaven, bedraagt de geheele bevolking der landstreken, welke aan het gezag van Oostenrijk zijn onderworpen, 37,662,135 hoofden. Onder deze menigte vindt men 7,819,275 Duitschers; 6,808,202 Czechen en Bohemers; 2,180,524 Polen; 3,069,132 Ruthenen of Russen; 1,143,367 Kraïners of Wenden; 1,270,355 Croaten; 1,685,146 Slaven, Dalmatiers, enz., 5,214,047 Hongaren; 5,066,846 Italianen; 2.630.278 Wallachen; 740,256 Joden, en voor het overige nog verscheidene duizenden van andere volksstammen, als: Bulgaren, Grieken, Armeniers, enz., waaronder nog niet minder dan 97,000 Zigeuners, of dusgenaamde Heidenen of Egyptenaren.

De legermagt wordt berekend op bijna 500,000, waaronder niet meer dan 105,000 Duitschers; voorts 104,000 Czechen; 60,000 Italianen; 44,000 Hongaren; 24,000 Croaten, enz.

— Naar luid van berigten uit Zwitserland, zou men thans binnen een kort tijdsbestek de geheele regeling te gemoet zien der tusschen de Regering van het kanton Tesino en den maarschalk *Radetzki* nog voortdurend bestaande oneenigheden omtrent het opnemen van Italiaansche vlugtelingen. Tevens wordt gemeld, dat de Zwitsersche consul in Turin, door het bestuur van het Eedgenootschap was gelast, om met de Sardinische Regering in onderhandeling te treden over het herstel der gemeenschap door middel van stoombooten op het Lago Maggiore.

's GRAVENHAGE, den 20 Januarij.

Reeds sedert eenige dagen werd er hier gesproken van eene reis, die Z. K. H. de Prins van Oranje naar Londen zou ondernemen. Dit is werkelijk het geval. Heden morgen, ten ruim acht ure, heeft Z. K. H. zich aan boord van de Engelsche stoomboot *Ocean*, voor Scheveningen liggende, begeven en is naar Londen vertrokken. H. K. H. mevrouw de Prinses van Oranje heeft den Prins tot Scheveningen vergezeld.

— De *Staats-Courant* behelst den 17 dezer eenen staat van de opbrengst der middelen in de twaalf maanden van 1848 tegen over de twaalf maanden van 1847.

In 1848 hebben opgebragt: de directe belastingen *f* 18,931,536.03; de in- en uitgaande regten, enz. *f* 4,194,879,34; de accijnsen *f* 18,996,322,27½; de registratie-, zegel en successie-regten *f* 9.487,739,33½; het regt van waarborg op gouden en zilveren werken *f* 130,654,88; de posterijen *f* 1,367,437,73; de loterij *f* 391,019,50.

Meerder dan in 1847 hebben opgebragt: de directe belastingen *f* 454,045,08½ (voortvloeijende uit de 8 en 10 pCt. voor kwade posten, op het personeel en patenregt vroeger gekort, doch nu onder de opbrengst begrepen, volgens de wet van 29 Julij 1848, (*Staatsblad* no. 32), de accijnsen *f* 670,447,81½

Minder hebben opgebragt: de in- en uitgaande regten *f* 853,294,28½; de registratie-, zegel- en successie regten *f* 631,335,56; het regt van waarborg *f* 8,966,07; de posterijen *f* 29,788,39; de loterij *f* 153.816.50.

De geheele opbrengst is in 1848 geweest *f* 53,499,599, en in 1847 *f* 54,052,307,05.

NIJMEGEN, den 19 Januarij.

Sedert het laatste berigt is voor deze stad blank water en hetzelve dermate gewassen, dat de kade langs de rivier, boven de Kraanpoort, niet meer is te passeren; hetzelve stond des avonds van den 16den 5 el 36 duim, den 17den, des morgens, 5 el 47 duim, den 18den 5 el 67 duim en heden 5 el 70 duim.

Het water op den Beneden-Rijn is sterk vallende, waaruit men veronderstelt, dat het ijs op die rivier is geweken; het blijven vast zitten van het ijs te Amerongen had het water tot de hoogte van den kruin der dijken opgevoerd.

Van de Maas meldt men, dat gisteren te Ooijen een schip opwaarts was gezeild, zoo dat men meent te mogen vaststellen, dat alle rivieren van ijs zijn bevrijd. Niettegenstaande dat, is de waterhoogte allerwege aanzienlijk. De Maas was den 16den, des avonds 5 minuten over 8 ure, *om*, ten teeken waarvan een kanonschot werd gelost. Dien avond ruimde het gestopte ijs te Herewaarden op.

ZWOLLE, den 18 Januarij.

De rivier de IJssel leverde heden een prachtig gezigt op, door hare drijvende eilandjes van ijs in het midden der rivier, zich hier en daar schurende aan de opgestapelde ijsschotsen. Gelukkig kondigden heden morgen ten vijf ure 3 kanonschoten den aanvang van den ijsgang aan, en heden ten 5½ ure ziet men weder veel drijfijs, zoodat de overvaart met de pont over het Katerveer op dit oogenblik geen plaats heeft, doch er is volstrekt van boven geen aandrang. De waterstand was op 16 Januarij 1 el 22 duim; 17 Januarij 2 el 65 duim; heden 1 el 39 duim. Het water is dus in 36 uren gewassen 1 el 43 duim en daarna in den zelfden tijd gevallen 1 el 26 duim. Onze rivieren het Zwarte water en de Vecht wachten op het losgaan van het Zwolsche Diep naar zee; terwijl de kleine rivieren met een paar dagen van het ijs bevrijd kunnen zijn, en alzoo de scheepvaart zal kunnen hervat worden.

FERWERD, den 20 Januarij.

Op den 17 dezer maand werd alhier door de voornaamste veehouders dezer Grietenij, in eene daartoe belegde vergadering, opgerigt eene Maatschappij tot onderlinge verzekering van rundvee, en het reeds voorloopig door eene commissie daarvoor ontworpen reglement gearresteerd. De behoefte aan eene zoodanige, min kostbare, eenvoudig te beheeren, in het midden der deelnemers gevestigde en daardoor gemakkelijk te naderen instelling, gelijk reeds in de Grietenijen *Oost-* en *Westdongeradeel*, en misschien ook elders, bestond, scheen zich alhier in den laatsten tijd meer en meer te doen gevoelen, vooral bij de mogelijkheid eener meerdere verspreiding der longziekte, die nu sedert verscheidene weken onder het rundvee van den landbouwer *Cornelis Taekes Straatsma* te Reitsum, heerscht; zijnde ook die ziekte voor eenige dagen op nieuw onder het rundvee van den landbouwer *Pieter Douwes Zijlstra* aldaar, uitgebroken.

LEEUWARDEN, den 22 Januarij.

Het concert op Zaturdag jl. door Mlle *Tebaldi* gegeven, heeft aan de verwachting beantwoord en de begaafde zangeres nieuwe lauweren doen inoogsten. Ook in Groningen, waarheen zij zich thans begeven heeft, zal haar verblijf zeker even als hier eene aangename herinnering bij de beminnaars der toonkunst achter laten.

— Zoo als vroeger is aangekondigd heeft op Donderdag jl. in den Schouwburg alhier eene tooneelvoorstelling plaats gehad, waarvan de bruto ontvangst *geheel* ten voordeele van de armen van alle gezindheden dezer stad, de som van *f* 481,80 heeft opgebragt. De uitvoering van het blijspel: *de Verwarring*, was zeer goed en het locaal vrij wel bezet.

— Op Woensdag ll., is alhier een Examen-Concert gegeven door de leerlingen van den verdienstelijken muzijkmeester *H. Smeding*, hetwelk in het vorige jaar, voor de eerste maal, bijzonder had voldaan. De uitgevoerde Obligaten droegen de hoogste goedkeuring van het buitengewoon talrijke publiek weg; terwijl de Wintergalop op herhaald verzoek, voor de tweede maal werd uitgevoerd. Niet alleen de goede uitvoering van de verschillende muzijk- en zangstukken door de jeugdige leerlingen, maar ook de directie en leiding van den heer *H. Smeding* lieten niets te wenschen over.

— Het is der ijverige policie alhier in den loop der vorige week gelukt drie zakkenrollers in handen te krijgen, van welke men reeds herhaalde malen op de weekmarkt grooten last gehad had, en die ook op de laatste hardrijderij op schaatsen hunne lastige industrie hadden uitgeoefend.

— In het jaar 1848, zijn op de wekelijksche marktdagen ter dezer stede, aan de Stads waag gewogen: 34,477 ¼, 11,369 ⅛ en 6415 1/16 ton boter, wegende met een gemiddeld overwigt van 2 Ned. ponden per ¼ ton, 1,754,090 Ned. ponden, en 1655¼ Schipponden of 248,289 Ned. ponden kaas; — terwijl gedurende het zelfde tijdperk op de wekelijksche marktdagen te Sneek, aan de stads waag aldaar gewogen zijn: 47,994 ¼ en 6,452 ⅛ ton boter, wegende, met een gemiddeld overwigt van 2 Ned. ponden per ¼ ton, 2,153,240 Ned. ponden, en 5,876½ schipponden of 881,475 Ned. ponden kaas.

— Bij besluit van den 13 Januarij jl. no. 57, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot leden der onderscheidene commissien van landbouw, ter weder-aanvulling van de plaatsen, welke met den 31 December 1848, uit hoofde van aftreding, zijn opengevallen, te benoemen voor deze Provincie de heeren: *Worp van Peijma*, *R. van der Leij* en *J. J. Huidekoper*, bij continuatie.

— Bij besluit van den 14 Januarij jl. no. 112, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot leden bij de kamer van koophandel en fabrijken in Friesland, gevestigd te Leeuwarden, ter aanvulling der plaatsen welke met 31 December jl. zijn opengevallen, te benoemen de heeren: *H. A. Tromp*, *A. Harmens*, *A. J. Rodenhuis* en *J. Wijbrandi*, bij continuatie.

— Z. M. heeft benoemd tot burgerlijke leden en plaatsvervangers in de onderscheidene militieraden voor de ligting der nationale militie van 1849, in deze provincie;

In de militieraden, zitting houdende te Leeuwarden, jhr. *T. A. M. A. van Andringa de Kempenaer* en mr. *C. F. F. Rinia van Nauta*; tot plaatsv., mr. *J. H. van Boelens* en mr. *C. J. van der Veen*; te Heerenveen, *W. H. Boursicius van Idema* en *J. Faber*, tot plaatsv. mr. *H. W. de Blocq van Scheltinga* en *J. Barends*.

— Ingevolge art. 5 der additionele artikelen van de Grondwet, houdt men zich, naar men verneemt, tegenwoordig bij het ministerie bezig met het ontwerpen der organieke wetten, welke aan de Staten-Generaal, in hunne eerste zitting, zullen worden aangeboden. Daartoe behooren: 1°. het ontwerp van wet regelende het kiesregt en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer; 2°. dat der provinciale en gemeentewet; 3°. dat betreffende de verantwoordelijkheid der ministers, en 4°. dat tot uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering, enz. Er zijn bovendien een aantal andere ontwerpen van wet in bewerking, zoodat de aanstaande zitting der Staten-Generaal, naar men verwacht, geruimen tijd zal duren.

— In het *Handelsblad* leest men:

Onlangs is ter vergadering van heeren Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland kennis genomen van een door den heer Gouverneur opgemaakt ontwerp van vereeniging sommiger gemeenten, met het doel om de uitvoering der Grondwet te verzekeren en door vereenvoudiging bezuiniging te erlangen. Gedeputeerde Staten hebben goedgevonden, dat ontwerp in beraad te houden en inmiddels de besturen van de betrokkene gemeenten bekend te maken met de vereenigingen, welke in aanmerking komen, met uitnoodiging, om in raadsvergadering deze aangelegenheid te overwegen en van den uitslag vóór den 1 Februarij eerstkomende te berigten. Naar men verneemt, zou dit ontwerp van vereeniging of zamenvoeging zich tot niet minder dan 42 alsnu zelfstandige gemeenten uitstrekken.

— Blijkens eene statistieke opgave in de *Staats courant*, bestond de bevolking van de geneeskundige gestichten voor krankzinnigen in Nederland, over het jaar 1846, uit 748 mannen en 698 vrouwen, gezamenlijk 1446 personen uitmakende. Daar in den loop van dat jaar 219 mannen en 160 vrouwen vertrokken waren, bestond de bevolking, op 1 Jan. 1847, uit 529 mannen en 538 vrouwen, gezamenlijk 1167 personen.

— Een voorval, dat te Arnhem niet weinig opzien baart, is dat de ed. groot achtb. heer mr. *T. M. J. A. van Lamsweerde*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Gelderland, in de vorige week in gijzeling is gesteld, ten gevolge van een vonnis door de civiele kamer der Arrondissements-Regtbank aldaar gewezen, en waarbij zijn ed. groot achtb. veroordeeld is tot het doen van rekening en verantwoording van een door hem gevoerd beheer over zeker gesticht, waartoe hij weigerachtig is gebleven en alsnu op deze wijze genoodzaakt wordt.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking (23 October jl.) zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen: een octrooi in dato den 6 April 1847, voor den tijd van tien jaren verleend aan *S. Carpmael*, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij *A. S. Preston*, te Rotterdam, op de invoering van eene verbeterde wijze om gegoten metalen wielen voor spoorwagens en andere rijtuigen te fabriceren; een octrooi in dato 17 April 1847, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 16 Februarij 1847, verleend aan *J. J. E. Barruel* woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *A. G. Brade*, te 's Gravenhage, op de invoering van de uitvinding der bereiding en aanwending van verschillende zelfstandigheden als verwstoffen; een octrooi in dato 16 Augustus 1847, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 2 December 1846, verleend aan *G.* baron *Seguier*, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende als voren, op de invoering van verbeteringen in locomotieven.

— Naar aanleiding van de verregaande bedriegerijen, waaraan de uit Europa komende landverhuizers te New-York blootgesteld zijn, heeft de regering van dien Staat, in November 1848, eene commissie benoemd, welke vervolgens eene circulaire heeft publiek gemaakt, waarin onder anderen gezegd wordt: dat de landverhuizers verkeerd doen met reeds in Europa een accoord te maken voor hun vervoer van New-York naar hunne verdere bestemming, daar het voorgeven, dat zij, dit verzuimende, groot gevaar loopen van lang op gelegenheid te moeten wachten, ten eenenmale valsch is. »Er zijn," zegt de commissie, »van hier (New-York) slechts twee wegen naar de westelijke staten; de eene over Albany en Buffalo, de andere over Philadelphia en Pittsburg; en naar beide dier plaatsen vindt men, het geheele jaar door, dagelijks meer dan ééne reisgelegenheid, terwijl exorbitante of zelfs hooge prijzen door de onderlinge mededinging der ondernemingen tot vervoer der reizigers volstrekt worden voorgekomen; men wachtte zich slechts voor met den eersten den besten, die zich aanbiedt, in accoord te komen, en onderzoeke, welke onderneming het meest vertrouwen verdient en het goedkoopst is." Vooral ook waarschuwt de commissie tegen handlangers van personen of maatschappijen, die er hun werk van maken, om de nieuw aankomenden, reeds aan boord, of zoodra zij aan wal zijn gestapt, aan te klampen en hen naar hunne kantoren te brengen, dewijl op die wijze, »door bedriegelijke practijken," voor de landverhuizers »ontzettende sommen" verloren gaan. Bij hunne aankomst te New-York dienen de landverhuizers zich óf naar de *commissarissen voor de landverhuizing*, óf naar de *emigranten maatschappij der natie, tot welke zij behooren*, óf wel naar den *consul dier natie* te laten brengen, daarbij acht gevende, of de namen der personen of kantoren, die zij zoeken, wel aan de deuren der huizen staan, waar men hen brengt, daar al de vreemde consuls, en de maatschappijen en commissarissen voor landverhuizing en emigratie borden boven de deuren hunner kantoren hebben.

Het kantoor der *duitsche maatschappij* voor landverhuizers is in de *Greenwich-street*, no. 95; dat der *Iersche*, *Sparce-street*, no. 22, en dat der *commissarissen voor de emigratie* in een der openbare gebouwen in het Park. Ten slotte merkt de commissie nog aan, dat zij, die door omstandigheden zich genoopt zien onmiddelijk van New-York te vertrekken, vooral moeten zorgen slechts plaats te nemen tot het eerste station op den weg, dien men verkiest, dat is: tot *Albany* of *Philadelphia*, en wèl te onthouden, dat de vracht naar *Albany* vijftig cents (*f* 1—25) en naar *Philadelphia* twee dollars en vijf en twintig cent (*f* 5—62½) bedraagt per persoon. De circulaire is geteekend: Gulian C. Verplanck, *President van den Raad*, Leopold Bierwirth, *President der Duitsche Maatschappij*, John. H. Griscom, M. D., *Algemeen Agent.*

Ter vervulling der vacature, ontstaan door het emeritaat, aan ds. *J. la Lau* verleend, heeft de Breede Kerkeraad der Hervormde gemeente te Gouda geformeerd het volgend twaalftal van predikanten, alphabetisch gesteld: DD. *J. W. Haverkamp Begemann*, te Geervliet; *V. J. Berkhout*, te Monster; *N. A. van Charante*, te Zaandam; *T. A. Fruin*, te Pernis; *W. van Gulpen*, te Barendrecht; *A. H. van der Hoeve*, te Keppel; *B. Nachenius*, th. dr., te Sassenheim; *P. A. van der Scheer*, te Baambrugge; *F. Smeer*, Jr., te Wilnis; *F. van der Vliet*, te Reeuwijk; *G. H. Wolvekamp*, te Berkenwoude, en *E. Cats Wor*, te Mijdrecht. Zestal: DD. *Haverkamp Begemann*, *Fruin*, *van der Scheer*, *Smeer*, *van der Vliet* en *Cats Wor*. Drietal: DD. *Haverkamp Begemann*, *Fruin* en *van der Scheer*.

Op nieuw zijn ten Kantore dezer Courant ontvangen de volgende giften ten behoeve der Armen te Hindeloopen: van F. W. W. *f* 1, van P. B. *f* 2, van B. en kinderen *f* 5, van N. N. een Muntbiljet groot *f* 5, te zamen *f* 13, bedrag van het vorige *f* 102,92½, totaal *f* 115,92½. — Bij de Commissie te Hindeloopen is ontvangen: van J. H. v. d. G. te O. *f* 3, van P. A. 3 Coupons, alle no. 4328, zamen *f* 14,85, van N. te Sneek, 1 Coupon no. 170219 *f* 12,87½, van eenige ingezetenen van IJlst *f* 45, nit Sneek 1 Bankbillet no. 594 *f* 25, van S. te G. *f* 2,50, van S. te W. *f* 8, van V. te G. *f* 16, van N. N. te L. 1 Coupon no. 433 *f* 5, van W. E. te L. 1 Coupon no. 117568 *f* 12,87½, van W. en A. en Zn. te H. *f* 60, te zamen *f* 204,10; uit B. 1 R. Coupon no. 66246 *f* 50, bij de ingezetenen van Woudsend gecollecteerd, door het Leesgezelschap onder de zinspreuk: onderzoekt alle dingen en behoud het goede, aldaar *f* 45,75, totaal *f* 299,85.

MENGELWERK.

Over het gebruik van rattenkruid en kwikmiddelen bij huidziekten en ongedierte van het vee, en over deszelfs schadelijke uitwerkselen op het vleesch en de melk.

In het begin van het jaar 1847 werd door het Ministerie van Binnenlandsche Zaken de aandacht der Provinciale Gouverneurs gevestigd op de nadeelige gevolgen, welke kunnen voortvloeijen uit het gebruik van *rattenkruid* en *kwikmiddelen*, zoo als deze meermalen door de landlieden tegen huidziekten en gedierten van het vee worden aangewend, en zulks naar aanleiding van een werkje, uitgegeven door den Hoogleeraar Dr. *A. Numan*, Directeur van 's Rijks Veeartsenijschool te Utrecht, getiteld: *Aanwijzing ter genezing van de Schurft der Schapen en van ander Vee, zonder de aanwending van rattenkruid en kwikmiddelen, bij* W. C. Bollaan, *te Utrecht.*

Bij missive van 19 Maart 1847 zijn van wege het genoemde Ministerie exemplaren van dit werkje gezonden aan de Heeren Gouverneurs, aan de Commissiën van Landbouw, van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt, en aan erkende Veeartsen, en werden tevens de Gouverneurs uitgenoodigd, om, wel door tusschenkomst van genoemde Commissiën, als van de Stedelijke en Plaatselijke Besturen, de belanghebbenden op de nuttige strekking van genoemd werkje opmerkzaam te maken.

Hoewel aan deze uitnoodiging door allen voldaan is, en ook dien ten gevolge de aanwending der rattenkruid- en kwikmiddelen tegen huidziekten en gedierten van het vee in sommige gewesten is verminderd, en deze middelen door andere, min gevaarlijke, doch even krachtige geneesmiddelen tot het doelde oogmerk vervangen zijn, zoo is het er echter ver af, dat de eerstbedoelde gevaarlijke metallieke zelfstandigheden daartoe niet meer zouden worden bezigd.

In tegendeel blijven zij daartoe in niet weinig streken de algemeene genesmiddelen uitmaken; terwijl bovendien het water waarin rattenkruid is opgelost veelal tot het wasschen der schapen vóór de scheering gebruikt wordt, waarvoor jaarlijks een groot aantal ponden van dit hevig werkende vergif in sommige plaatsen schijnt te worden verkocht, terwijl de kwikzalf tot het verdrijven van ongedierte nog schier overal algemeen wordt aangewend.

De nadeelige gevolgen welke deze laatste handelwijze niet alleen voor de dieren, maar ook voor den mensch kan hebben, zijn onlangs op nieuw gebleken uit de officiële mededeeling van den Gouverneur der provincie Drenthe, dat een geheel huisgezin door het nuttigen der melk van koeijen, bij welke de kwikzalf tegen ongedierte was aangewend, in eene sterke mate werd aangedaan met al de verschijnselen, welke de kwikmiddelen, aan den mensch zelven toegediend, in dezen doorgaans te weeg brengen. — Ook varkens en andere dieren, die van dezelfde melk hadden gedronken, ondervonden daarvan gelijksoortige uitwerkingen. — Men meent dus nogmaals de vroegere waarschuwingen tegen deze verderfelijke handelwijzen te moeten herhalen, die te minder verschoonbaar zijn, daar het niet aan andere min gevaarlijke en niet te min even doelmatige middelen ter genezing der meer genoemde kwalen en ongemakken ontbreekt, welke middelen in de aanwijzing van Dr. *A. Numan* worden opgegeven.

Thans is op nieuw een geschrift van dezen Hoogleeraar in het licht verschenen bij den boekhandelaar *C. Campagne* te Tiel, waarin de berigten wegens het aangehaalde geval in Drenthe, met de daartoe betrekkelijke rapporten, uitvoerig worden medegedeeld, en tevens in de eerste plaats de vraag wordt behandeld: *Kan het vleesch van dieren, bij welke het rattenkruid, uitwendig of inwendig, als Geneesmiddel is aangewend, veilig door den mensch, als voedsel worden genuttigd?*

In hetzelve wordt aangetoond, volgens proeven, aan de Veeartsenijschool te Berlijn, door den hoogleeraar Dr. *Hertwig*, genomen, dat het rattenkruid in het ligchaam van eenig dier gebragt, niet slechts op de maag en darmbuis werkt, maar tevens in het bloed en de overige vochten — ook in de melk — wordt opgenomen. — Die overgang geschiedt somwijlen zeer spoedig, en het gif blijft daarin eenen geruimen tijd, zelfs tot drie weken — misschien langer — aanwezig. — Honden, aan welke de ingewanden, gedeelten van spieren, en het bloed der met rattenkruid vergiftigde schapen en eener geit ten eten werden gegeven, werden door braking en sterken doorloop aangetast. — Een hoen en eene duif, aan welke bloed eener vergiftigde geit was ingegeven, stierven op den tweeden dag, nadat de lellen van het hoen vooraf blaauw en koud waren geworden.

In het laatstgenoemde geschrift, welks inhoud reeds gedeeltelijk is opgenomen in de *Geneeskundige Courant* No. 49 en 50, des vorigen jaars, worden nog meerdere gevallen medegedeeld van vergiftigingen door andere zelfstandigheden, namelijk met het poeder der kraanoogen of der braaknoot (*strychnos nux vomica*), hetwelk meermalen bij vergissing, wegens de overeenkomst der benaming, met de kreeftoogen (*lapides cancrorum*) gekocht en ingenomen wordt in plaats van dit laatstbedoelde onschadelijk poeder; voorts met het vleesch en het bloed van dieren, die met koper, kokkelboonen en andere schadelijke zelfstandigheden waren vergiftigd, enz.

Onder ernstige herinnering aan dusdanige ongelukkige voorvallen en met terugwijzing op de vroeger gegevene waarschuwing, wordt nogmaals de oplettendheid der Provinciale, Stedelijke en Plaatselijke Geneeskundige Autoriteiten op dit belangrijk geschrift van den Hoogleeraar *Numan* gevestigd, ten einde hunnerzijds mede te werken ter beperking van den verkoop van genoemde en andere schadelijke en hoogst gevaarlijke middelen aan particuliere personen, en ter handhaving der daaromtrent bestaande verordeningen.

Middel der verdrijving van ziekte bij Schapen en Luizen bij alle soort van Vee.

Dikwijls zijn de schapen behebt met lastige insecten, tieken en mijten genaamd, ter verdrijving waarvan men veel gebruik maakt van een sterk werkend vergif, het *Rattekruid* namelijk. Vele veehouders zijn intusschen huiverig, dit zóó gevaarlijk middel aan te wenden, en nemen daarom hunnen toevlugt, tot een ander niet minder doelmatig middel, hetwelk door den heer *A. Jorritsma* te Dockum in kruiken wordt afgeleverd. Dit middel moet reeds door onderscheidene veehouders met een gelukkig gevolg zijn beproefd, waarom wij vermeenen de aandacht van belanghebbenden daarop te mogen vestigen, en het volgende dezer dagen in de Landhuishoudelijke Courant voorkomende artikel, van den heer Wttewaal, over dit middel onzen lezers mede te moeten deelen.

Voor eenigen tijd deelde de Hoogl. A. Numan in de *Geneeskundige Courant* eene waarschuwing mede, tegen het gebruik van rattekruid-middelen bij het vee, van den volgenden inhoud:

»De Hoogleeraar Hertwig aan de veeartsenijschool te Berlijn, heeft onlangs door proeven op honden, paarden en konijnen, bevonden: 1) dat rattekruid (arsenikig zuur) onbetwistbaar in alle dierlijke weefsels overgaat; 2) dat deze overgang in het bloed en in de af- en uitgescheiden stoffen soms zeer spoedig geschiedt, zelfs reeds binnen 8 uren; 3) dat rattekruid nog lang na het ingeven in het ligchaam aanwezig blijft, en zeer langzaam wordt uitgescheiden; bij eenige voorwerpen toonde de melk, na het ingeven van 5 greinen arsenicum, na 5 dagen dit nog te bevatten, en in één geval deed zich het metaal zelfs 21 dagen na het laatste ingeven nog kennen."

»Als eind-resultaten meent Hertwig uit de genomene proeven te mogen aannemen: 1) dat door de geneeskundige behandeling van tot slagting bestemde dieren met groote, ja zelfs met matige giften van arsenicum, het vleesch en de melk vergiftigd worden; 2) dat deze vergiftiging spoedig na de aanwending van het arsenicum begint en zich tot een nog niet uitgemaakten tijd, dien men echter zeker op 3 weken mag stellen, uitstrekt; 3) dat door het nuttigen van zoodanig vergiftigd vleesch en der melk bij den mensch, waarschijnlijk hevige toevallen en zelfs vergiftigingen kunnen worden voortgebragt."

Deze gevallen zijn van eene te ernstige geaardheid, dan dat men het gebruik dezer middelen niet met den meest mogelijken kracht zoude zoeken te bestrijden.

Te belangrijker daarom is de uitvinding van een middel, door den Heer A. Jorritsma te Dokkum, waardoor de schurft der schapen genezen en de luizen bij al onze huisdieren, verdreven worden.

Voor twee jaren werd dit middel door genoemden heer het eerst ter beproeving verzonden. De Hoogl. van Hall gaf hetzelve aan twee vee artsen der eerste klasse, die zulks met goed gevolg aangewend hebben. De landbouwer B. Reining, gebruikte het ter genezing van schurft bij zijne schapen en deed den goeden uitslag in de *Friesche Court.* van 18 Januarij 1848 bekend maken.

Later heeft de heer Hettinga Tromp dit middel gebruikt, eerst bij twee jonge koebeesten, welke zoodanig met luis waren geplaagd, dat zij langzamerhand vermagerden, terwijl met eenmaal wasschen de luis geheel gedood werd; later beproefde hij dit ook bij met schurft bezette schapen, en zulks ook met den gewenschten uitslag.

Wil men het tegen schurft bij schapen aanwenden, dan maakt men de kwade der aangedane plaatsen een weinig los en wrijft hier dan het vocht goed in. Wil men hetzelve tegen *siekte* aanwenden, dan vermenge men ...

voel water en laat dan, even als het rattekruid water, het vocht, door eene scheiding langs den rug te maken, aan weêrzijden van het ligchaam loopen.

Ter dooding van luizen bij runderen, paarden, ens., neme men 4 deelen water en één deel van dit vocht, en wrijft hetzelve met een haren-boender in.

Dit middel is scheikundig onderzocht door den heer J. J. Bruinsma, Apotheker te Leeuwarden, en daarbij de verklaring afgegeven, dat daarin geene voor menschen of dieren, schadelijke ingrediënten, zoo als kwik, rattekruid of iets dergelijks gevonden wordt.

De prijs is 50 Cts. de verzegelde kruik van 1 Ned. kan, zoo dat men den prijs zeer gering kan aanmerken.

De landbouwer Reiding berekent, dat de genezing der schurft bij zijne schapen slechts 15 cts. per stuks gekost heeft.

Op verschillende plaatsen wordt dit middel thans aangewend, en in het belang der zaak, zal het den heer Wttewaall aangenaam zijn, met den uitslag nader te worden bekend gemaakt.

† † †

Het BESTUUR der AKADEMIE van BEELDENDE KUNSTEN-, BOUW-, TOEGEPASTE WERKTUIG- en ZEEVAARTKUNDE, onder den naam *MINERVA*, te *Groningen*, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden:

1) Dat op de gevraagde Schilderij, voorstellende: »*eene jeugdige Dame, zittende te lezen aan eene met een groen kleed gedekte tafel, waaraan een kind staat te spelen, verlicht door twee op die tafel staande kaarzen, met verdere stoffagie,*» zijn ingekomen drie Schilderijen, geteekend no. 1, met de spreuk: »*La nature est belle;*" no. 2, gemerkt: *G. H. O.*; no 3, met de spreuk: »*de kunstvlijt is mijn lust;*» — terwijl op de verlangde Teekening, voorstellende: »*een riviergezigt, met twee zeilende schepen, op den voorgrond een herder met eenig vee;*" slecht ééne Teekening is ingekomen, geteekend met de spreuk: »*Prenez bien garde à tout*"

2) Dat de uitspraak der ingevolge de Wet zamengestelde Commissie van beoordeeling kortelijk hierop neder komt: — dat de ingezondene Schilderijen, sub no. 2 en 3 vermeld, zoo in voorstelling als in uitvoering veel te wenschen overlaten, en dat, ofschoon no. 3 in Teekening en Penseelsbehandeling de voorkeur verdient boven no. 2, beide echter niet dan zeer middelmatige kunstvoortbrengselen kunnen genoemd worden; — dat de Schilderij met de spreuk: »*La nature est belle,*" ofschoon dezelve zich volgens éénparig oordeel der Commissie, door eene goed gekozene ordonnantie, fikse teekening en juist aangebragte werking van het licht, gunstig van de zoo even vermelde stukken onderscheidt, echter niet tot de mededinging kan worden toegelaten, uithoofde de vervaardiger niet aan de bij het Programma opgegevene vereischten heeft voldaan, en wel eensdeels, doordien de voorstelling slechts door *eene brandende kaars* is verlicht, anderdeels, omdat de Schilder de bij het Programma opgegevene grootte met *vier* duim heeft overschreden.

3.) Dat, hoezeer dus volgens het oordeel der Commissie geene bekrooning konde plaats hebben, men echter in laatst vermelde Schilderij zoo veel goeds heeft opgemerkt, dat, op voorstel van het Bestuur, door de Leden, in derzelver Vergadering van den 19 dezer maand, met eenparigheid van stemmen besloten is, den vervaardiger van dat stuk ter verdere aanmoediging aan te bieden *de zilveren Akademische medaille met een getuigschrift*, en denzelven mitsdien uit te noodigen, aan het Bestuur schriftelijk het vereischte verlof ter opening van zijn Naambillet te verleenen.

4.) Dat de Commissie voorts, wat de ingekomene Teekening betreft, mede eenparig van oordeel was, dat ook in dit vak geene bekrooning zoude moeten plaats hebben, uit hoofde men toch in de ingezondene Teekening geene verdiensten hoegenaamd had aangetroffen, doch dezelve in tegendeel als wanstaltig van voorstelling, hard en wankleurig van uitvoering vermeende te moeten beschouwen.

Het Bestuur voornoemd herinnert de inzenders der stukken, dat de terughaling daarvan, met inachtneming van het deswege bepaalde, zal behooren te geschieden van den 1sten Januarij 1849 tot 1° Februarij daaraanvolgende; — en verwittigt eindelijk de Leden der Akademie, dat al de ingekomene en beoordeelde stukken, van heden af, tot en met den 31sten December dezes jaars, aan het lokaal der Akademie voor de Leden en hunne Dames ter bezigtiging voorhanden zullen zijn.

Groningen,
den 21 December 1848.

Namens het Bestuur voornoemd,
J. H. GEERTSEMA, G.Zn.,
Secretaris.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden,
den 18 Januarij 1849.

J. A. RIEDEL, *Apotheker*, en
J. DIJKSTRA.

DORDRECHT, den 15 Januarij 1849. Heden beviel zeer voorspoedig van een' Zoon, D. B. VERWEIJ, geliefde Echtgenoot van

H. VRIESENDORP.

DOCKUM, den 15 Januarij 1849. Heden beviel van eene welgeschapene Dochter, IJMENA JOHANNA JACOBA SCHEPERS, Echtgenoot van
Eenige kennisgeving. T. F. van der WERFF.

*** Heden beviel van eenen Zoon JOUKJE REELING, Echtgenoot van
Bergum, den 16 Januarij 1849. S. BROUWER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel gelukkig van een' welgeschapen Zoon, mijne geliefde Echtgenoot MARIA LOUISA IJPEIJ.
Bolsward, den 16 Januarij 1849. J. HAITSMA MULIER.

*** Heden beviel voorspoedig van een' Zoon, RUURDJE H. KUIPERS, geliefde Echtgenoot van
Workum, den 16 Januarij 1849. P. HOEKEMA.

HEEG, den 17 Januarij 1849. Bevallen van een' Zoon F. W. van DUINEN, geb. Horstra.

*** Mijn waarde Man PIETER GERBENS ZWART, in leven Mr. Bakker alhier, overleed heden avond, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, in den ouderdom van 67 jaren. Met bittere droefheid beween ik het gemis van hem, die jaren voor mij de trouwste Echtvriend, en mijner Kinderen een zorgend Vader was.

Warga,
den 4 Januarij 1849.

LIJSBERT TEUNIS KOOISTRA,
Weduwe P. G. Zwart.

*** Ten huize van zijnen vriend, den Wel Edelen Zeer Geleerden Heer *J. Heppener*, te Dwingelo, is den 10 Januarij 1849, na een langdurig lijden, doch zeer zacht in bijna zeventigjarigen onderdom ontslapen, onze hooggeachte Broeder Mr. BAVIUS ANTONIUS van HIJLCKAMA, Ridder van de Militaire Willemsorde, Old Lid der Staten van Vriesland, diep betreurd door zijne Broeders en verdere bloedverwanten.

T. ANDRINGA van HIJLCKAMA.
Eenige kennisgeving. FRISIUS van HIJLCKAMA.

LEEUWARDEN, den 10 Januarij 1849. Heden overleed alhier zeer onverwacht, na eene kortstondige ongesteldheid, de Hoog Welgeboren Vrouwe JOHANNA HENRIETTE REINOUDINA van EIJSINGA, geboren van Boelens, in den ouderdom van 28 jaren.

*** Heden overleed tot mijne innige droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, TRIJNTJE GERBENS DEINUM, in den nog jeugdigen leeftijd van 24 jaren; geen jaar mogt ik met haar in een genoegelijken Echt vereenigd zijn. Mij nalatende een Kindje, over welks geboorte wij ons den 5 dezer zoo zeer verheugden.

Workum, den 14 Januarij 1849. R. A. STUUR.

*** Heden overleed alhier, aan een langzaam verval van krachten, onze waarde Oom, de Eerzame BINDERT JEENS ZUIDERSMA, in leven Landeigenaar en Gebruiker te Surhuizum, in den gezegenden ouderdom van ruim 85 jaren.

Surhuizum,
den 16 Januarij 1849.

T. W. WOUDA.
Mede namens de verdere Familie.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed in ruim 74jarigen ouderdom, onze waarde Zuster Mejuffer TRIJNTJE BROUWER, na eene ziekte van 8 dagen.

Leeuwarden,
den 17 Januarij 1849.
Eenige kennisgeving.

J. BROUWER.
J. W. BROUWER.

HARLINGEN, den 19 Januarij 1849. Heden overleed alhier tot diepe droefheid van hare beide Zoonen en aanbehuwd Dochter, Mejufvrouw AAGJE BOOMSMA, Weduwe wijlen den Heere Jan Bent.

HOEK BENT.
J. HOEK BENT. — Deur.
J. BENT.

Strekkende deze tot algemeene en uitsluitend eenige *kennisgeving zoo wel aan Familie, Vrienden als Bekenden.*

JOURE, den 21 Januarij 1849. Heden morgen omstreeks 7 uren, overleed na eene korte ongesteldheid, in den gezegenden ouderdom van ruim 99 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder METTJE LAMMERTS KROES, Wed. wijlen den Heer Wiebger van Eijck.

P. v. EIJCK.
Algemeene en bijzondere kennisgeving. *Mede namens de overige Kinderen.*

*** Heden morgen is alhier na eene slepende ziekte van weinige dagen zacht en gelaten tot een beter leven overgegaan TJIBBE SIERDS HOOGEVEEN, in den ouderdom van 66 jaren.

Gorredijk,
den 21 Januarij 1849.

Deszelfs Curator,
A. R. van VOORST.
Mede namens de verdere Familie.

Wordt verzocht deze als algemeene kennisgeving te willen aanmerken.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 16 tot en met den 22 Januarij 1849 aangegeven: 16 Geboren. 15 Overleden. Geene Huwelijken.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 19 Januarij 1849, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJS.	AANVOER.
BOTER *f* 39,00.	287/4 85 8 en 38/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 20 Januarij 1849.

Nederland.					Gebl.
Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$48\frac{3}{4}$	$49\frac{1}{4}$	$49\frac{3}{8}$	
Dito dito ..	3 »	$58\frac{1}{2}$	$59\frac{1}{4}$	59	
Dito dito ...	4 »	$75\frac{1}{2}$	$76\frac{1}{2}$	$76\frac{1}{4}$	
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »	$75\frac{3}{4}$	$76\frac{1}{4}$	76	
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »				
Spanje.					
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	11	$11\frac{1}{2}$	$11\frac{1}{8}$	
» » v. 510 £	5 »	11	$11\frac{1}{2}$	$11\frac{3}{16}$	
» onb. Stukk.	5 »	$10\frac{1}{2}$	$10\frac{3}{4}$		
»	3 »	$30\frac{1}{4}$	$30\frac{3}{4}$	$30\frac{1}{2}$	
» Binnenl. à 6/m	3 »	20	$20\frac{1}{2}$	$20\frac{1}{4}$	
Ardoin Coupon.....	»	$7\frac{1}{4}$	8		
Portugal.					
Te Londen...	3 pCt.	27	$27\frac{1}{4}$	$27\frac{3}{8}$	
»	4 »	28	$28\frac{1}{2}$	$28\frac{7}{16}$	

Rusland.					Gebl.
Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	$100\frac{3}{4}$	101	$100\frac{7}{8}$	
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »				
Dito bij dito..	4 »	$81\frac{1}{4}$	$81\frac{3}{4}$	$81\frac{5}{8}$	
Dito bij *Stiegl.*	4 »	$80\frac{3}{4}$	$81\frac{1}{4}$	81	
Oostenrijk.					
Metaliek.... .	5 pCt.	$72\frac{1}{2}$	$73\frac{1}{4}$	73	
W. B. bij *G. & Co.*	4 »				
Amerika.					
Bank-Actien V. Staten		4	$4\frac{1}{4}$	$4\frac{1}{8}$	
Braz. 1824..........		$79\frac{3}{4}$	$80\frac{3}{4}$	$80\frac{1}{2}$	
» £ 200.........					
Peru...............		35	$35\frac{1}{2}$	$35\frac{1}{4}$	
Grenada...........		$15\frac{3}{4}$	$16\frac{3}{4}$		
Mexico............		$26\frac{1}{4}$	$26\frac{3}{4}$	$26\frac{5}{8}$	
Venezuela..........					

Binnenlandsche fondsen welke begin beurs een weinig flaauwer waren, sluiten zelfs boven den slotkoers van gisteren; Belg. zeer vast; Spaansche zonder variatie; Portug. iets aangenamer in prijs; Russische en Oostenrijksche prijshoudend; Zuid-Amerika zeer vast; in Grieken was de handel zeer uitgebreid, zijnde de koers circa 2 pCt. hooger dan gisteren.

Zondag, den 21 Januarij.

Integralen $49\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$. 4 pCts. Dito 76, $\frac{1}{8}$. Ard. 85 £ 11. Dito 510 £ 11, $10\frac{15}{16}$. Onbep. Ardoins $10\frac{1}{2}$. Coup. Ardoin Nieuwe $7\frac{1}{4}$. Dito Oude $7\frac{5}{8}$. Passive $3\frac{3}{4}$. 3 pCts. Binnenl. Sp. $20\frac{1}{16}$, 20, $19\frac{15}{16}$, 20. Uitgest. Venez. $6\frac{1}{2}$. Bl. Gr. v. 100 £ $5\frac{7}{16}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{1}{4}$, 5. Dito. v. 500 £ $5\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, 5. Dito Coup. *f* $\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$. $2\frac{1}{2}$ pCt. Metal. $38\frac{3}{4}$. Peru $35\frac{3}{8}$. Dito Conpons *f* $2\frac{13}{16}$.

De affaire was heden in meest alle genoteerde fondsen zeer onbelangrijk, de stemming was over het algemeen minder gunstig dan gisteren.

Alleen in Grieksche fondsen was de handel tot verlaagde prijzen vrij aanzienlijk.

GRIETMAN en ASSESSOREN van HEMELUMER OLDEPHAERT en NOORDWOLDE, roepen op door deze, ten verzoeke van Kerkvoogden, de Floreenpligtigen der Hervormde Gemeente van Molkwerum, tegen Zaturdag den 27 Januarij 1849, des voormiddags ten elf ure, in de Kerk aldaar, ten einde bekend gemaakt te worden met Zijner Majesteits Besluit, waarbij aan gemelde Gemeente eene subsidie is verleend tot stichting van een nieuw Kerkgebouw, omtrent deze stichting verder te raadplegen, dien aangaande een finaal besluit te nemen, en Kerkvoogden te autoriseren om dit werk ten uitvoer te brengen; wordende tevens ten verzoeke als boven, alle eigenaren van Graven op het Kerkhof te Molkwerum opgeroepen, ten voorschreven dag, uur en plaats, om hunne denkbeelden te hooren, in hoe verre men zich zal kunnen vereenigen met het voorloopig bestaande plan om die stichting op het tegenwoordige Kerkhof te voltooien.

Koudum,
den 16 Januarij 1849.

Grietman en Assessoren voornoemd,
E. van ASBECK.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. ALBARDA GERLSMA, *Secret.*

GRIETMAN en ASSESSOREN van HENNAARDERADEEL, roepen bij deze op de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe Oosterend, om te compareren in de Kerk aldaar, op Maandag den 5 Februarij 1849, des voormiddags ten elf ure, ten einde te delibereren en te besluiten betrekkelijk de verruiling van 4 bunder 4 roede 50 el Pastorij-land, tegen eene gelijke hoeveelheid, toebehoorende aan *A. K. Wiersma*, te Oosterend.

Wommels,
den 18 Januarij 1849.

Grietman en Assessoren voornoemd,
C. van EIJSINGA.
Ter ordonnantie van dezelven,
P. NOORDENBOS, *f. S.*

Verkoop van eene Huizinge te Birdaard.

De Notaris G. POSTHUMA, te Dockum, zal, op Zaturdag den 27 Januarij 1849, 's namiddags ten 3 ure, ten Herberge van *R. T. Boersma*, te Birdaard, in het openbaar provisioneel verkoopen:

Eene WINKELHUIZINGE, no. 20, staande te Birdaard, voorzien van: 1 Voorhuis, 2 Kamers, Regenbak, 2 BLEEKEN enz.; door de Wed. *Sijtse Frederiks van der Werff* en *Jochum A. Koopmans* bewoond; den 12 Mei 1849 te aanvaarden.

De Notaris O. B. OEBERIUS, te Sint Anna-Parochie, zal, op Maandag den 29 Januarij 1849, des namiddags ten 5 ure, in de Herberg van *T. A. Wassenaar* aldaar, publiek voorloopig verkoopen:

1. Eene HUIZINGE, gekw. no. 50, met gebruik van TUIN en ERF, staande en gelegen aan den Ouden Bildtdijk onder Sint Anna-Parochie, sectie B, no. 316; bij de Wed. *D. van Dussen c. s.* bewoond.
2. De gemeene en onverdeelde $\frac{1}{4}$ GEDEELTE in twee SNIKSCHEPEN, en het daaraan verbonden AANDEEL in het zoogenaamd VEER van den OUDEN BILDTDIJK onder *Sint Anna-Parochie*; bij *Corns. van Dussen* bevaren.

Te aanvaarden 12 Mei 1849.

Verkoop van een Schip enz.

Op Donderdag den 25 Januarij 1849, des namiddags ten 2 ure, zal, te Huizum worden verkocht: Een overdekt KOFSCHIP, genaamd *de Goede Hoop*, gebrand op 19 Ton, met al derzelver staand en loopend Want, Mast, Zeil, Fok, Giek, 4 Loefgangen, 2 Voetplanken, 3 Boomen, Hask, Fokkelaste, Watervat, Puts, Stokdweil, Anker, zoo als hetzelve in de Haven te Huizum is liggende; alsmede 120 Tonnen BAGGELAAR TURF; MANS- en VROUWEN LIJFDRAGT, GOUD- en ZILVERWERKEN en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

BOELGOED.

De Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 24 Januarij 1849, des voormiddags ten 10 ure, ten sterfhuize van de Weduwe *Johs. Meijer*, in de Oude Oosterstraat, letter C, no. 95, aldaar, bij boelgoed tegen gereede betaling, verkoopen:

Een eiken Kabinet, dito Laadtafel, Staartstukklok, Kookkachel, Karpet, 2 Bedden met toebehooren, Spiegels, Schilderijen, Stoelen, Tafels, Koper-, Tin-, IJzer-, Glas- en Aardewerk; voorts eenige Winkelgereedschappen, als: Toonbank, Winkelplanken, Schalen, Gewigten, Meelbak, Doozen, Bussen, Aardappel- en andere Maten, Vaten, ongeveer 80 tonnen Turf, en hetgeen ten dage van verkoop meer te voorschijn zal worden gebragt.

Heden te bezigtigen, 's namiddags van 2—4 uur.

Uit de hand te koop:

1. Eene kapitale HEEREN HUIZINGE, met TUIN, en daarnaast gelegene STEEG, op de Deinumer Zuipmarkt te Leeuwarden, letter F, nummer 28, waarin: 12 Kamers, Keuken, Hangelkamer, Woon- en Provisiekelders en verdere gerijfelijkheden.
2. Eene achter voormelde Huizinge en TUIN gelegene STALLING voor 6 Paarden, ruim geplafonneerd WAGENHUIS, groote HOOIZOLDER, KNECHTENKAMER enz., in de Bagijnestraat te Leeuwarden.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden.

Verkooping van het Veerschip te Pietersbierum.

De Cand. Notaris A. WITHOLT, te Sexbierum, zal, ten overstaan van den Notaris STEENSMA, op Woensdag den 24 Januarij 1849, des namiddags ten 5 ure, bij strijk- en verhooggeld verkoopen:

Een SNIK-VEERSCHIP, genaamd *de goede Hoop*, varende in de beurt van Pietersbierum op Harlingen en Franeker, en terug met alles wat er toe- en aanbehoort; den 1 Mei 1849 vrij te aanvaarden.

HOUTBOELGOED.

DEZELVEN, zullen, op Donderdag den 25 Januarij 1849, des morgens ten 9 ure, op *Hottinga State* te Pietersbierum, publiek, bij Boelgoed en tegen gereede betaling verkoopen:

Eene partij op stam staande ESSCHEN- en LINDEBOOMEN, zeer geschikt ter vervoer.

Verkoop van een Tjalkschip.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, zal, op Donderdag den 25 Januarij 1849, des namiddags ten 1 ure, bij *M. G. van Kalsbeek*, te Oldeboorn, presenteren te verkoopen:

Een HEK-TJALKSCHIP cum annexis, groot 51 tonnen, liggende thans te Oldeboorn, bij de Werf van *M. T. Boontje*.

Verkooping van een Tjalkschip.

De Griffier te Hindeloopen, gedenkt, op Vrijdag den 26 Januarij 1849, des avonds ten 6 ure, in het Societeitsgebouw te Workum, finaal te verkoopen:

Een hecht, welonderhouden HEK-TJALKSCHIP, genaamd *de Goede Verwachting*, lang 17 el 60 duim, wijd 3 el 33 duim, hol 1 el 69 duim, en alzoo gemeten op 65 ton, voorzien van een alleruitmuntende Inventaris, zijnde liggende te Workum en inmiddels ook UIT DE HAND TE KOOP. Waarop bij de provisionele toewijzing geboden is de zeer geringe som van *f* 1105.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal, op Maandag den 29 Januarij 1849, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein *Sjoerd H. Rijpkema* te Terhorne, finaal verkoopen:

1. Eene zeer ruime en bijzonder ter nering staande WINKELHUIZINGE, gekwot. no. 48, met de daar achter staande HOKKEN en SCHIPHUIS, STEDE, ruim ERF en groote BOOMGAARD, voorzien van ongeveer 70 Vruchtboomen, staande en gelegen op het beste gedeelte van den dorpe Terhorne; bij *H. M. Visser* in huurgebruik tot den 12 Mei 1849; waarop in 2 perceelen geboden is: 1ste *f* 850 en 2de *f* 250.
2. Eene tot velerhande affaire zeer geschikte HUIZINGE en BAKKERIJ, gekwot. nos. 108 en 109, met TUINTJE c. a., staande en gelegen aan het Vaarwater te Terhorne; bij *S. D. Hoekstra* in huurgebruik tot den 12 Mei 1849; waarop geboden is *f* 443.

Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te Groningen, zal, op WOENSDAG, den 31 Januarij 1849, des avonds ten 7 ure, ten Huize van *H. van der Laan*, aan de Groote Markt, te Groningen, publiek te koop worden aangeboden:

Eene ruime, net doortimmerde BEHUIZING, met eenen MANDEELIGEN ZIJGANG en OPENE PLAATS, staande en gelegen Oostzijde aan de Rademarkt, letter Q, no. 2 V, te Groningen, zijnde eene van ouds gerenommeerde en zeer beklante MOLEN-IJZERSMEDERIJ, waarin sedert eene reeks van 200 jaren deze Affaire met het beste succes is en nog heden wordt uitgeoefend, wordende in eigendom bewoond door Mejufvrouw de Wedw. *J. S. Winter* en hare Kinderen; hierover kan een gedeelte van den Koopschat blijven uitstaan, en zijnde inmiddels, op billijke Voorwaarden, met of zonder GEREEDSCHAPPEN, UIT DE HAND TE KOOP. Te bezien des daags bevorens en op den dag van Verkoop, van 10—12 en van 2—4 ure, op Toegangkaartjes bij den Notaris verkrijgbaar. De Conditiën en Aankomstbrieven zullen op de gewone plaatsen in tijds ter lezing liggen.

Verhuring bij geslotene briefjes

van de ZATHE en LANDEN te Baard, aan de Hervormde Kerk van dit dorp toebehoorende, groot bijna 14 bunder alle Greidlanden; thans bij *L. L. Winkler*, Weduwe *IJme W. v. d. Valk*, in huur en gebruik; en zulks voor vijf aaneenvolgende jaren, ingaande Petri en Mei 1849.

De Conditien liggen ter lezing voor de gegadigden in de Herberg bij *W. F. Tolsma* te Baard; en de briefjes moeten vrachtvrij worden ingezonden, vóór of op den 30 Januarij 1849, aan den administrerenden Kerkvoogd van Baard.

TE HUUR: Eene ruime en gerijfelijke HUIZINGE en BAKKERIJ, BLEEK en TUINTJE, op den hoek van het Schoenmakersperk te Leeuwarden; den 12 Mei 1849 te aanvaarden. Te bevragen bij den Deurwaarder L. HARMENZON, aldaar.

Uit de hand te koop,

door verandering van affaire: Eene sedert jaren zeel verbeterde en wel onderhoudene HUIZINGE en HERBERG, *de Valk*, staande en gelegen op de Groote Breedeplaats te Harlingen. Te bevragen bij den eigenaar en bewoner K. HAINJA.

UIT DE HAND TE KOOP: Een overdekt TJALKSCHEEPJE, groot 31 Ton, met Mast, Zeil, Treil en al zijn toebehooren, zijnde goed onderhouden, tot allerlei gebruik geschikt; liggende bij de Scheepstimmerwerf van *J. J. Mulder*, te *Leek*, en zoo als vroeger bevaren is geweest door *D. W. Lubberts*. Nader informatien te bekomen bij J. J. MULDER, voornoemd.

OPROEPING.

Een ieder die iets te vorderen heeft van, verschuldigd is aan, of papieren, goederen en geldswaarden in bezit of bewaring mogt hebben, behoorende tot den boedel en nalatenschap van BEREND STEUNEBRINK, in leven Koopman en Bakker te *Dronrijp*, wordt verzocht, om daarvan schriftelijk opgave te doen aan en ten Kantore van den Notaris SCHULTZE, te *Dronrijp*, vóór den 1 Februarij 1849.

VENNOOTSCHAP.

Bij acte van den 19 Januarij 1849, opgemaakt en verleden voor den Notaris VAN GOINGA en getuigen te Heerenveen, provincie Vriesland, behoorlijk geregistreerd, is tusschen JACOBUS BENOIST en JAN LUCAS MOOI, beide heden zonder bepaald bedrijf, te Heerenveen woonachtig, ter dier plaats opgerigt en bereids tot stand gebragt, onder de *firma* van J. BENOIST en J. MOOI EN COMP., een Fabriek van CROMAAT VERFSTOFFEN en VERNISSEN, voor den tijd van vier jaren, aanvangende met den 1 Februarij e. k., en eindigende met ultimo Januarij 1853. Dat bij die acte, onder anderen is bepaald, dat de Vennooten beide tot teekening der firma geregtigd en dat zijlieden solidair ten aanzien van derden, verbonden zullen zijn.

Geschiedende hiervan bekendmaking overeenkomstig artikel 28 van het Wetboek van Koophandel.

FABRIJK

van Cromaat Verfstoffen en Vernissen.

De Ondergeteekenden berigten door deze aan hunne geëerde Landgenooten, dat zij een Fabrijk van bovengenoemde Stoffen alhier hebben opgerigt. Vertrouwende dat zij tegen de bestaande buitenlandsche Fabrijken wat de prijs en qualiteit van hun fabrijcaat aangaat, kunnen wedijveren, zoo durven zij zich vleijen het vertrouwen hunner begunstigers te zullen waardig maken, waarom zij zich vriendelijk aanbevelen.

Heerenveen, den 22 Januarij 1849. BENOIST & MOOI.

LEES HIER.

De Ondergeteekende neemt bij deze de vrijheid, zich bij zijne geëerde Stadgenooten aan te bevelen tot het doen van OMZEGGINGEN van KRAAM- en STERFBERIGTEN enz.. Daar hij op deze wijze de geringe inkomsten voor zijn talrijk gezin zoekt te vermeerderen, vertrouwt hij (onder belofte van eene prompte bediening) op begunstiging en recommandatie.

Leeuwarden, den 22 Januarij 1849. J. P. VAN DER MEER, *Slotmakersstraat, letter I, no. 308.*

S. W. JAGER, Slager te Harlingen, verzoekt ieders gunst tot het leveren van best RUNDVET, tegen den billijken prijs van 60 Cent het Ned. pond.

Kwade Beenen en alle soorten van Wonden

worden door de Zalf en Pillen van Holloway genezen.

Indien deze Middelen volgens de daarbij opgegevene gebruikwijze aangewend worden, zoo is er geen ongesteldheid of gebrek, hoe hardnekkig of verouderd ook, dat niet in korten tijd genezen wordt. Duizende personen die in Hospitalen en onder behandeling van de kundigste Geneesheeren, zonder eenige beterschap te ondervinden, geweest waren, namen, als hun laatste toevlugt, de *Holloway's Pillen en Zalf* en genazen, en wel in zoo korten tijd, als men, om zoo te zeggen, volgens de gewone loop, noodig heeft ter genezing van een snede in den vinger.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen thans de volgende:

DOOSJES PILLEN	van *f* 0,90,	*f* 2,10,	*f* 3,30,	*f* 7,75,	*f* 15,50,	*f* 23,50.
POTJES ZALF	van - 0,90,	- 2,10,	- 3,30,	- 8,15,	- 15,90,	- 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Schurft der Schapen.

Om het zoo gevaarlijke gebruik van *Rattenkruid*, *Kwik* enz. tegen te gaan, wordt door de Ondergeteekende met zeer veel succes verkocht, een secuur middel ter genezing van de Schurft der Schapen en ongedierte bij het Vee, hetwelk door een der grootste Scheikundigen dezer Provincie is geëxamineerd en door twee Rijks-Veeartsen der Eerste Klasse is goedgekeurd, waarvan de bewijzen bij den Ondergeteekende zijn berustende.

Ter genezing der Schurft bij Schapen worden de aangedane plaatsen met dit middel goed ingewreven; ter verdrijving der Tieken vermenge men hetzelve met even veel Water, en ter dooding van Luizen bij ander Vee, vermenge men dit vocht met 4 deelen Water

De verzegelde Kruik van 1 Ned. Kan kost slechts 50 Centen.

Dockum, Januarij 1849. A. JORRITSMA.

NB. Hetzelve is ook te bekomen bij de Heeren: H. JORRITSMA te Sneek; S. G. ZWART te Gorredijk; J. W. MEIJER te Workum; D. VAN LON Bz. en D. W. MEINDERSMA te Leeuwarden; E. J. VAN DER MEULEN te Dragten en Mejufvrouw de Wed. J. A. JORRITSMA te Franeker.

Een KUIPERSKNECHT, het Botervatmaken goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij S. W. DUIM, Kuiper te Koudum.

Een SCHOENMAKERSKNECHT, een beste werker zijnde, van de Hervormde Godsdienst en een zedig gedrag, kan op Mei aanstaande vast werk bekomen. Iemand hiertoe genegen, vervoege zich liefst in persoon, bij R. R. POSTUMA, te Tjummarum.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan met den 12 Mei e. k. vast werk bekomen bij H. M. BAKKER, te Langweer. Brieven franco.

Er wordt gevraagd een JONGELING van de Protestantsche Godsdienst, tusschen de 15 en 20 jaren oud, goed kunnende lezen en schrijven en genegen zijnde om in het vak van KRUIDENIERSWAREN geplaatst te worden. Men vervoege zich in persoon of met gefrankeerde brieven onder letter A., bij den Boekverkooper E. PRILLEVITZ, te Harlingen.

***** Bij G. T. N. SURINGAR, Boekverkooper, Boek- en Steendrukker te Leeuwarden, op de Kelders, is thans verschenen.

DE PROVINCIALE KANTOOR-ALMANAK VOOR 1849,

bevattende aanwijzing van de Eclipsen, Feestdagen, Kermissen, voorts opgave van de verschillende Autoriteiten, Ambtenaren, Commissien, Besturen, Administratien, Genootschappen enz. enz. in dit Gewest, alsmede de middelen van vervoer, als daar zijn de Posterijen, Stoombooten, Diligences, Vracht- en Beurtschepen, voorzien van een algemeenen inhoud, alphabetisch register en kalender voor dagelijksche aanteekeningen.

*** Degelijk! - Smaakvol! - Goedkoop! -

En bovenal echt Nederlandsch!!

Aan deze eischen van onzen tijd zoekt te voldoen:

DE STADS- EN DORPSBILIOTHEEK;

Een nieuw Maandwerk, van 12 Nommers of 576 bladz. druks in het jaar, versierd met vier keurige steendrukplaten; die dus ieder jaar twee gewone 8° boekdeelen vormen,

te zamen slechts kostende *f* 3,90.

Tot medewerking hebben zich van onze beroemdste Letterkundigen bereid verklaard, terwijl de inhoud onder deze drie rubrieken is geordend:

GODSDIENSTIGE LEKTUUR, zonder den stijven preekvorm.
LAND- EN VOLKBESCHRIJVING, zonder reiskronijken.
VERHALEN EN GEDICHTEN, zonder Mysteres of wildzang.

De Uitgever verzoekt alleen, dat ieder, die in lektuur van smaak belang stelt of tot leesgezelschappen in betrekking staat No. 1 van deze BIBLIOTHEEK bij den eersten den besten Boekhandelaar vraagt, vrij open snijdt en gelezen terug zendt.

S. E. VAN NOOTEN.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.